

în sesiune bucureșteană

Să reamintim mai întâi evenimentul care a fost consemnat la timp de presa cotidiană, de Radio și Televiziune: între 8—11 iunie a avut loc la București sesiunea Comitetului executiv al Asociației internaționale a teatrului pentru copii și tineret — ASSITEJ. Au participat: Konstantin Șah-Azizas, președinte, directorul Teatrului Central pentru copii din Moscova; Vladimir Adamek, vicepreședinte, directorul Teatrului Jiri Wolker din Praga; Rose-Marie Moudouès, secretar general, cercetător și istoric de teatru (Franța); precum și membri ai Comitetului executiv și oameni de teatru din Belgia, Bulgaria, Danemarca, R.D. Germană, Iugoslavia, Olanda, România. Organizație internațională născută din dorința de a sprijini dezvoltarea activității teatrale în favoarea tinerelor generații, ASSITEJ a împlinit, în vara aceasta, cinci ani de existență; vîrstă tînră care poate fi și o justificare a lipsei de experiență, dar și un izvor de optimism și energie.

La ordinea de zi a sesiunii au fost probleme curente ale activității Asociației — de la pregătirea Adunării generale care va avea loc în luna octombrie la Venetia, pînă la planul viitoarelor reuniuni și la măsurile pentru dezvoltarea activității de informare și documentare în domeniul repertoriului, al artei spectacolului, al legăturilor cu spectatorii. Aceasta este, de altfel, una din direcțiile principale ale activității acestei asociații, care întreprinde un amplu schimb de idei, de experiență, de cunoștințe prin două publicații, ambele trimestriale: *Théâtre-Enfance-Jeunesse*, o revistă cu caracter teoretic, care apare la Paris cu sprijinul masiv al Centrului național francez și sub directă îngrijire a secretarei generale a Asociației, Rose-Marie Moudouès și *Buletinul de informații* pe care-l editează la Praga Centrul național cehoslovac. Festivalurile, dezbaterile pe teme de creație, schimbul de spectacole și de piese, traducerea de lucrări dramatice, expozițiile, sînt altele mijloace prin care se realizează obiectivele asociației.

Facem parte, după cum se știe, dintre membrii fondatori ai ASSITEJ; prezența constantă și activă a delegaților țării noastre,

încă de la primele reuniuni internaționale, în care se puneau bazele viitoarei organizații, este recunoscută ca substanțială și eficientă. Ne-am afirmat și pe plan artistic, participînd cu succes la cîteva confruntări internaționale ale teatrului pentru copii și tineret (Nürnberg, München, Venetia, Sofia), prin cele două teatre cu profil specializat, existente în prezent în țara noastră: Teatrul Tineretului din Piatra Neamț și Teatrul „Ion Creangă” din București. Sîntem membri ai Biroului Comitetului executiv al ASSITEJ, prin regiזורul Ion Cojar, trezorerul Asociației. Datorită succesului de care s-a bucurat anul trecut la Festivalul de la Venetia, Teatrul „Ion Creangă” a fost invitat anul acesta într-un turneu în cîteva orașe din Italia, cu spectacolul său, devenit clasic, *Cocoșelul neascultător* de Ion Lucian.

Am putea, așadar, să ne declarăm satisfăcuți. Sîntem un membru al ASSITEJ cuminte, activ, cu cotizația la zi și prezentă la toate ședințele.

Este însă oare cazul să fim atît de mulțumiți? Ceea ce ne interesează în primul rînd este rostul și rolul teatrului pentru copii și tineret în țara noastră, măsura în care arta teatrală izbutește să joace un rol activ în formarea profilului spiritual al tinerelor generații. Și, dacă examinăm mai cu atenție activitatea teatrelor noastre, specializate sau nu, în această direcție, ne dăm seama că temeiurile mulțumirii sînt cam șubrede. Copii și tineri există pe întreg teritoriul țării noastre și ar fi o copilărie să ne închipuim că două teatre profilate pot îndeplini întreaga operă de educație estetică a spectatorilor de vîrstă fragedă. De aceea s-a impus tuturor teatrelor obligația de a prezenta în mod sistematic spectacole pentru copii și tineret. Cîte dintre ele și-au făcut din această obligație un punct al unui program temeinic și de perspectivă? Ne amintim că, anul trecut, în preajma Festivalului spectacolelor pentru tineret și copii de la Piatra Neamț, selecționarea a pus în fața organizatorilor destule dificultăți, nu din pricina unui „embarras du choix”, ci pentru că nu erau prea multe posibilități de alegere. Anul acesta, condițiile nefavorabile create în

urma calamităților naturale au împiedicat organizarea celei de a doua ediții a festivalului, care ne-ar fi dat posibilitatea unei evaluări realiste a rezultatelor unui an de activitate. Ceea ce nu înseamnă însă, că nu ne putem da seama de faptul că progresele sînt încă mici, că preocuparea pentru spectatori tineri nu a devenit încă o componentă constantă a activității teatrelor.

Desigur, relația teatru-spectator începe de la repertoriu, iar repertoriul „pentru copii și tineret” implică o înfinitate de nuanțe, căci vârsta primelor litere ale alfabetului cere cu totul alte manifestări artistice decît aceea a primilor fiori adolescentini sau a alegerii drumului în viață. Cu ce ne adresăm de pe scenă acestui public atît de divers, cu reacții spontane atît de derutante și contradictorii uneori? Cu ce mijloace artistice încercăm să influențăm această conștiință colectivă în formare? Cum înlesnim acestor viitori constructori contactul cu marile adevăruri ale vieții, ale omului? Iată întrebări pe care, din păcate, ni le punem prea rar, de obicei în preajma unor manifestări ocazionale și din care n-am făcut încă teme de cercetare pentru găsirea unor răspunsuri limpezi, programatice.

Fără îndoială că, în opera sa artistică-educativă, teatrul nu poate merge decît în colaborare cu școala. În direcția aceasta s-au făcut unii pași de început, timizi, totuși utili. Anul acesta, de Ziua mondială a tineretului,

tema „Teatrul și școala”, recomandată de Institutul internațional de teatru, a fost un bun prilej pentru inițierea unor acțiuni comune. Ar fi de dorit ca ceea ce s-a început să nu rămînă o simplă manifestare ocazională. Ar fi bine ca teatrul să se bazeze pe ajutorul școlii și școala pe al teatrului, în realizarea țelului comun al educării cetățenilor de mîine ai patriei. Teatrul pentru copii și tineret are nevoie de ajutorul psihologilor, al pedagogilor, al esteticienilor, al filozofilor pentru a-și împlini cu adevărat menirea.

Și poate că Centrul de cercetări pentru problemele tineretului, din cadrul Comitetului Central al U.T.C., care a inițiat acel util și fructuos simpozion de anul trecut la Piatra Neamț, își va aduce mai departe contribuția la clarificarea multor probleme spinose privind raportul între arta teatrală și tînăra generație.

Acestea toate sînt probleme care vor sta, desigur, în atenția Centrului național român al ASSITEJ, al cărui rost este, nu numai de a dezvolta relațiile internaționale, ci și, mai ales, de a contribui la dezvoltarea, pe baze solide, a activității teatrului pentru copii și tineret din țara noastră. Eu n-am făcut decît să înșirui niște gînduri prilejuite de întîlnirea forului de conducere al ASSITEJ pe teritoriul României.

Margareta Bărbuță

„Sfîntul Mîtică Blajinu” de Aurel Baranga pe scena Teatrului Național din Cluj. Regia, Victor Tudor Poța; Scenografia T. Th. Ciupe.

